

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ÁTALAKULÁSA, EGYESÜLÉSE, SZÉTVÁLÁSA

Szabályozás

1) Ptk.

a) Harmadik Könyv, Első Rész, V. Cím XIII. Fejezet – Átalakulás, egyesülés, szétválás

b) Harmadik Könyv, Harmadik Rész, X. Cím XXI. Fejezet – A gazdasági társaság átalakulása és egyesülése Megjegyzés, spec. jogszabály: 2013. évi CLXXVI. törvény az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról (továbbiakban: Átv.)

Gazdasági társaságok és egyéb formációk sajátos jogutódlási helyzete

A jogutódlás szabályai sajátosan épülnek fel: a jogi személyeknél találhatóak a valamennyi jogi személyre irányadó szabályok, de a részletszabályok külön jogszabályban jelennek meg (Átv.), míg találunk sajátos szabályokat is a gazdasági társaságokra vonatkozó általános, ill. a részvénytársaságra vonatkozó rendelkezéseknél.

Átalakulás

Más néven formaváltás, a gazdasági társaság átalakulhat

- más gazdasági társasággá,

- szövetkezetté,

- egyesüléssé,

- más gazdasági társasággá is alakulhatnak.

Az átalakulás során az átalakuló gazdasági társaság *megszűnik* és *más típusú gazdasági társasággá* történő átalakulásról döntenek („forma-váltás”).

FONTOS: betéti társaságból közkereseti társaság, illetve közkereseti társaságból betéti társaság az átalakulás szabályainak mellőzésével, csupán egy társasági szerződés módosításával létrejöhet (**technikai átalakulás**).

Átalakulás korlátai

Főszabályként minden társaság élhet az átalakulás lehetőségével, de figyelemmel kell lenni a törvényi korlátokra is;

- a) A jogutód nélküli megszűnés iránti eljárás (végelszámolás, felszámolás, kényszersztörlelési eljárás), továbbá csődeljárás alatt álló gazdasági társaság nem alakulhat át.
- b) Akkor sem alakulhat át a társaság, ha vele szemben büntetőjogi intézkedés iránti eljárás van folyamatban, vagy ilyen intézkedés hatálya alatt áll a társaság.
- c) Az átalakulásról hozott döntésig valamennyi tagnak teljesítenie kell a létesítő okiratban meghatározott vagyoni hozzájárulást.

„Kényszer- átalakulás”

Az átalakulásról a társaság alapvetően szabadon dönt. De: van kivétel.

A „**kényszer átalakulás**” kötelezettsége akkor áll fenn, ha

- ✚ a társaság a számviteli törvény szerint készített beszámolójának adatai alapján egymást követő két üzleti évben nem rendelkezik a társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő (kft-nél 3 millió forint, zrt.nél 5 millió Ft, nyrt-nél 20 millió Ft) saját tőkével és

- + a társaság tagjai a második év számviteli törvény szerinti beszámolójának elfogadásától számított *három hónapon* belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak.

Az átalakulás folyamata

„Kétlépcsős” folyamat

Az átalakulás első szakasza – az átalakulás kezdeményezése

- + a legfőbb szerv határoz, hogy:
 - az átalakulás tényéről
 - milyen társasági formát választanak a jogutód társaság számára,
 - a társaság tagjai közül ki és mekkora vagyonnal kíván a jogutód társaság tagjává válni.
- + ügyvezetés átalakulási tervet készít
- + átalakulási terv közlésétől számított 30 napon belül a tagok nyilatkozhatnak, nem kívánnak az átalakulásban részt venni, jogviszonyuk az átalakulás időpontjában megszűnik

Az átalakulás második szakasza – az átalakulás befejezése

- + A legfőbb szerv dönt
 - az átalakulási terv és mellékletei elfogadásáról,
 - az átalakulással létrejövő gazdasági társaság tagjait a jegyzett tőkéből megillető vagyoni hányadról,
 - a jogutódban részt venni nem kívánó személyeket megillető vagyonyhányadról, ennek kiadási módjáról,
 - az átalakulás időpontjáról, azaz az átalakuláshoz fűződő jogkövetkezmények beállításának időpontjáról,
 - átalakulásról.
- + Elfogadott átalakulási tervet+átalakulásról hozott döntést Céggközlönyben közzé kell tenni.
- + Hitelezők a közzétételtől számított 30 napon belül biztosítékot követelhetnek, ha az átalakulás veszélyezteti követelésük kielégítését.
- + Átalakulással létrejövő jogi személy nyilvántartásba vétele.
- + Átalakulással megszűnő jogi személy törlése.

A jogutód létesítő okiratát valamennyi tagnak alá kell írnia.

„Egylépcsős” átalakulás

A gazdasági társaság tagjai olyan döntést is hozhatnak, hogy a *legfőbb szerv egy ülésen* hozza meg az átalakuláshoz szükséges határozatokat. A vezető tisztségviselők az átalakuláshoz szükséges átalakulási tervet előkészítik erre az ülésre, amelyben az ülés napját legfeljebb hat hónappal megelőző, a vezető tisztségviselők által meghatározott időpontra (mérlegfordulónapra) vonatkozó, független könyvvizsgáló által ellenőrzött vagyommérleg-tervezet és vagyonteltár-tervezet szerepelhet.

Az átalakulás időpontja

A jogutód társaság a cégbírósági bejegyzéssel jön létre. Az alapításra vonatkozó szabályokat az átalakulás során is alkalmazni kell. Az átalakulás időpontja – fő szabályként - a cégbejegyzés napja.

Az átalakulás meghiúsulása

ha a saját tőke nem éri el;

- annak a társaságnak a törvényben meghatározott legkisebb jegyzett tőkét, amelybe át kívántak alakulni, vagy
- a társasági szerződés-tervezetben meghatározott jegyzett tőke összegét.

Helytállás a jogelőd társaság kötelezettségeiért

A jogelőd gazdasági társaság tartozásaiért főszabályként *a jogutód gazdasági társaság tartozik helytállással.*

A jogelőd gazdasági társaság *tagjainak* (részvényeseinek) *helytállási kötelezettsége* a jogelőd tartozásaiért csak akkor állapítható meg, *ha a jogutód gazdasági társaság a helytállási kötelezettségének nem tudott eleget tenni.* Ilyenkor a *változás bekövetkezésétől számított öt évig a jogelőd gazdasági társaság tagjainak a helytállási kötelezettsége fennáll.*

a) A jogelődnél korlátlan és egyetemleges helytállási kötelezettséggel rendelkező tag jogi helyzete:

Ha a jogelőd társaságban a társaság kötelezettségeiért a tag helytállási kötelezettsége korlátlan és a többi taggal egyetemleges volt (kft. tag, bt. beltag), akkor a tagsági jogviszonyának megszűnése előtt a jogelődnél keletkezett kötelezettségekért, a jogutód társaság teljesítésének hiányában (mögöttesen), korlátlanul és egyetemlegesen köteles helytállni.

b) A jogelődnél korlátozott helytállási kötelezettséggel rendelkező tag jogi helyzete: Abban az esetben, ha a jogelőd társaságban korlátozott volt a tag helytállási kötelezettsége és a jogutód társaságban nem létesít tagsági viszonyt, akkor a tagsági jogviszonya megszűnése előtt a jogelődnél keletkezett kötelezettségekért a jogutód társaság teljesítésének hiányában (mögöttesen), az átalakulási eljárásban megtörtént elszámolás alapján a vagyonból való részesedés mértékéig köteles helytállni.

Ha a jogelőd társaság tagja ((kft. tag, részvényes) a jogutód társaságban tagsági jogviszonyt létesít, a jogelőd társaság vagyonából származó vagyonrésze a jogutód társaság vagyonába került, és így az - mint a jogutód társaság vagyona – szolgál a hitelezők kielégítésér, helytállási kötelezettsége ily módon nem merül fel.

Egyesülés

A gazdasági társaság más gazdasági társasággal, szövetkezettel és egyesüléssel egyesülhet. Ilyenkor a jogalanyok „eggyé” válnak, ekkor beszélünk a társaságok egyesüléséről (összeolvadás, beolvadás).

- az érintett társaságok (vagy egyikük) jogalanyiségüket veszítve vagy új struktúrát hoznak létre (*összeolvadás*), vagy az egyik társaság olvasztja magába a másik (vagy akár több) társaságot, ezáltal a megszűnő társaság jogutódjává válva (*beolvadás*).

Az egyesülés elhatározása több társaság döntésén múlik, mégpedig *az egyesülésben résztvevő gazdasági társaságok külön-külön határoznak.*

Szétválás

A gazdasági társaság döntésre jogosult legfőbb szerve elhatározhatja a társaság szétválását, azaz egy gazdasági társaságból több gazdasági társaság jogutódlással történő létrejövetelét. Bármelyik társasági formánál bekövetkezhet ilyen módon a jogutódlás, sőt *egyszemélyes gazdasági társaság is szétválhat* két vagy több gazdasági társaságra.

A szétválás is két további fogalmat takar, a *különválást és a kiválást, amely szintén kétféle módon valósulhat meg;*

- a) *Különválás* esetén több gazdasági társaság jön létre a jogelőd gazdasági társaságból oly módon, hogy a különváló (jogelőd) társaság megszűnik, s vagyona a jogutódlással létrejövő gazdasági társaságokra, mint jogutódokra száll át. A jogutód társaságok bármilyen formában alakíthatók. Arra is lehetőség van, hogy már meglévő gazdasági társaságba olvadjanak (*beolvadásos különválás*).
- b) *Kiválás* olyan jogutódlási folyamatot jelent, amikor az a gazdasági társaság, amelyből a kiválás történik, változatlan formában működik tovább, de „kisebb lesz”, mert a *kivált tagok* (részvényesek) a társasági vagyon egy részének felhasználásával (nyilvánvalóan azzal a résszel, amely a kivált tagok részesedését jelentette) bármilyen formában *új gazdasági társaságot hoznak létre*. Ez esetben is van lehetőség arra, hogy már meglévő gazdasági társaságba olvadjanak (*beolvadásos kiválás*).

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉSE

1) Ptk.

a) Harmadik Könyv, Első Rész, V. Cím XIV. Fejezet – A jogi személy jogutód nélküli megszűnése

b) Harmadik Könyv, Harmadik Rész, X. Cím XXII. Fejezet – A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése

2) A 2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról –18-19. §, 87. § 89-92. §

3) 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról (Cstv.)

Jogutód nélküli megszűnés anyagi jogi esetei

a) A társasági szerződésben meghatározott időtartam eltelt, vagy más megszűnési feltétel megvalósult

b) A legfőbb szerv elhatározza a társaság jogutód nélküli megszűnését

c) *Cégbírósági hatáskörök* (általános vagy különleges) törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja

a társaság fizetéseképtelensége miatt indult eljárás (Cstv.-ben szabályozott felszámolási eljárás) eredményeként

Vagyon sorsa

Osztás sorrendje

1. Hitelezők kielégítése
2. Adott társasági formánál irányadó speciális szabály, pl. kft. pótbefizetés, rt. likvidációs elsőbbségi hányad
3. A maradékot a tagok kapják meg olyan arányban, amilyen arányban vagyoni hozzájárulást teljesítettek

Társasági formánál irányadó szabály

**Hite-
lezők**

Tagok arányosan

2

1

3

A tagok helytállási kötelezettsége, felelőssége

A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettség alapján fennmaradt követelés a társaság nyilvántartásból való törlésétől számított 5 éves jogvesztő határidőn belül a gazdasági társaság volt tagjával

(részvényesével) szemben érvényesíthető, attól függően, hogy milyen volt a helytállási kötelezettsége a társaság fennállása alatt:

- ✚ A társaság fennállása alatt *korlátlan helytállásra köteles tag* jogi helyzete (objektív helytállás); a társaság hitelezői irányában a helytállási kötelezettsége továbbra is *korlátlan és egyetemleges*.
- ✚ A társaság fennállása alatt korlátozott helytállási kötelezettséggel bíró tag ha a társaság megszűnésekor felosztott társasági vagyonból részesedett, mert ilyen esetben a *részesedése mértékéig köteles helytállni* a megszűnt társaságot terhelő kötelezettségeikért.

Felelősségátvitel

A *felelősségátvitel intézménye* azokat a kft. tagokat, részvényeseket, továbbá betéti társaság kültagját érinti, akik visszaélték korlátozott helytállású jogi pozíciójukkal.

Alkalmazására a következő helyzetben kerülhet sor (Ptk. 3:2. §):

- a) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnésekor
- b) kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn és
- c) ez azzal van okozati összefüggésben, hogy a tag (alapító) korlátozott felelősségével visszaélt. (A jogi személy „leple alatt” meghúzódva, azzal a jogi helyzettel visszaélve cselekszik a tag, hogy úgy is a társasági vagyont szolgálja a hitelezők kielégítésére).

Jogutód nélküli megszűnéséhez kapcsolódó eljárások:

- felszámolás
- végelszámolás
- kényszertörlési eljárás

A VÉGELSZÁMOLÁS

Szabályozás

Ctv.

Fogalma:

A cég jogutód nélkül történő megszűnése esetén, ha a cég nem fizetéképtelen, végelszámolásnak van helye.

Végelszámolásra a cég legfőbb szervének elhatározása alapján kerülhet sor.

Melyik bíróság előtt folyik az eljárás?

A végelszámolásra a cég székhelye szerinti cégbíróság illetékes.

Kezdő időpontja:

A végelszámolásról rendelkező határozatban megállapított időpont, ami nem lehet korábbi, mint a határozat kelte.

Pl.: határozathozatal napja: 2012. február 17.

Végelszámolás kezdő időpontja lehet: 2012. február 17., 2012. március 01., vagy más későbbi időpont, de nem lehet 2012. február 01.

A végelszámolásról döntő határozat tartalma:

A cég legfőbb szerve határoz:

- ✚ a cég jogutód nélküli megszűnéséről,
- ✚ a végelszámolási eljárás lefolytatásáról,
- ✚ végelszámolás kezdő időpontjáról,
- ✚ végelszámoló személyéről, díjazásáról.

Vezető tisztségviselő – végelszámoló státusza:

A végelszámolás kezdő időpontjában a cég vezető tisztségviselőjének megbízatása megszűnik.

A végelszámolás kezdő időpontjától a cég önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének a végelszámoló minősül.

A végelszámoló személye, kritériumok:

- + Ptk. vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.
- + legfőbb szerv bárkit megválaszthat, ha az a vezető tisztségviselővel szemben támasztott követelményeknek megfelel, és a megbízatást elfogadja.
- + jogi személy is választható, összeférhetlenség Cstv.

Változásbejegyzési eljárás

A végelszámoló a végelszámolás megindítását változásbejegyzési kérelemben köteles 15 napon belül bejelenteni a cégbíróságnak.

A cégbíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz, amelyet a Céglőnyben közzétesz.

Ez tartalmazza a hitelezőknek szóló felhívást, hogy követeléseiket a közzétételtől számított negyven napon belül a végelszámolónak jelentsék be.

Hitelezők helyzete:

- + Cégbíróság végzéséből értesülnek,
- + igénybejelentés 40 napon belül végelszámolónak,
- + a bejelentés elmulasztása nem jogvesztő, végelszámolás lezárásáig (zárómérleg elfogadása) be lehet jelenteni,
- + cég törlését követően, igényérvényesítés tagokkal szemben.

A végelszámoló feladatai:

- 1) vagyon felmérése, megóvása
- 2) nyitómérleg készítése,
- 3) követelések behajtása,
- 4) tartozások rendezése,
- 5) jogait érvényesíti és kötelezettségeit teljesíti,
- 6) vagyon szükség szerinti értékesítése (módja?)
- 7) vagyonfelosztás javaslata (likvid hányad, felosztás módszere a gazd. társ., Kft., rt. spec. rendelkezések)
- 8) üzleti évenként beszámoló, adóbevallás készítése
- 9) évente tájékoztató legfőbb szerv és a cégbíróság részére hogyan áll a végelszámolás
- 10) hitelezők jegyzéke (vitatott követelés esetén a hitelező külön értesítése, aki pert indíthat)
- 11) korrigált végelszámolási nyitó mérleg (amennyiben a 40 napon belül olyan hitelező is bejelentkezett, akinek követelése nem szerepelt a mérlegben)

Végelszámoló feladatai a végelszámolás befejezésekor:

- + végelszámoló elkészíti és a legfőbb szerv elé terjeszti jóváhagyásra:
 - o az adóbevallást,
 - o a végelszámolás utolsó üzleti évről készült beszámolót,
 - o a vagyonfelosztási javaslatot,
 - o zárójelentést
- + iratanyag elhelyezése
- + biztosítottak adatainak átadása nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek

- ✚ benyújtja a cég törlésére irányuló kérelmet (eddig az időpontig lehet dönteni a továbbműködésről)

A végelszámolás max. időtartama:

3 év

Mikor kerülhet sor a cég törlésére?

Ctv. 62. § (1) A cég a végelszámolási eljárás lefolytatása után kérheti a törlését a cégnyilvántartásból.

(4) A cég a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg. A cégbíróság a céget akkor törölheti a cégjegyzékből, ha az állami adó- és vámhatóság elektronikus úton arról tájékoztatja, hogy a cégnél adóhatósági eljárás nincs folyamatban, és ellenőrzést, végrehajtást nem kezdeményez vagy ennek hiányában a végelszámolást lezáró beszámoló közzétételétől számított 90 nap eltelt.

Mikor és hogyan kerülhet sor a megmaradt vagyon kiadására?

- ✚ a cég törlésére vonatkozó végzés meghozatalát követően lehet a megmaradt vagyont a tagok között szétosztani,
- ✚ fő szabály, vagyoni hozzájárulásuk arányában.
- ✚ Kft.: Ptk. 3:217. §
- ✚ Rt.: Ptk. 3:322. §

Egyszerűsített végelszámolás

Melyik cég esetén van helye egyszerűsített végelszámolásnak?

Mennyi lehet az időtartama?

Kezdő időponttól
számított **150 napon**
kell fejezni.

Mit jelent, hogy egyszerűsített végelszámolás?

- ✚ nincs cégbírósági eljárás, nincs ügyvédi képviselő, nem kell illetéket fizetni, nem kell végelszámolót választani, a cég vezető tisztségviselője a végelszámoló,
- ✚ végelszámolás megindítása: legfőbb szerv elhatározza, a vezető tisztségviselő 5 napon belül bejelenti azt a NAV-nak,
- ✚ NAV elektronikusan értesíti a cégbíróságot, amely hivatalból, automatikusan bejegyzí a cégjegyzékbe a toldatos cégnevet és a kezdő időpontot,

Cégbíróság feladata

közleményt tesz közzé az eljárás megindulásáról, tartalmazza:

- cég adatai,
- a hitelezőknek szóló felhívást, hogy követeléseiket 40 napon belül a végelszámolóknak jelentsék be,
- az egyszerűsített végelszámolás kezdő időpontját,

- végelszámolás egyszerűsített

Egyszerűsített végelszámolás menete

- + A végelszámolóknak ugyanazok a feladatai, mint az általános szabályok szerint, csak ezt a végelszámolást 150 napon belül be kell fejezni.
- + Ha nem sikerül 150 napon belül befejezni, akkor át kell térni az általános szabályok szerinti végelszámolásra.
- + El lehet határozni a működés folytatását, ezt a NAV-nak be kell jelenteni.

Egyszerűsített végelszámolás befejezése

- + Legfőbb szerv meghozza a szükséges döntéseket
- + Az e. végelszámolás befejezését a cég 150 napon belül a NAV-nak jelenti be.
- + NAV elektronikus úton értesíti a cégbíróságot, ha a cég törlésének akadálya nincs.
- + A cég közben elektronikus úton megküldi a cégbíróság részére az elfogadott vagyonfelosztási javaslatot, továbbá a legfőbb szerv határozatát: vagyonfelosztás, végelszámoló díja, iratelhelyezés, költségvisselés
- + jogszabályban meghatározott iratminta legfőbb szervei jegyzőkönyv és vagyonfelosztási javaslat
- + Cégbíróság a NAV értesítést és iratbenyújtást követően törli a céget.

KÉNYSZERTÖRLÉSI ELJÁRÁS

Szabályozás

Ctv.

Kényszertörlési eljárás funkciója

A kényszertörlési eljárást a cégbíróság rendeli el, szankciós megszüntetési eljárás, amely a cég valamely jogszabályellenes működése miatt következik be. Nincs törvényi fogalma.

Kényszertörlési eljárás elrendelésének esetei:

1. CB törvényességi felügyeleti hatáskörében eljárva a céget megszüntnek nyilvánítja
2. a cég a végelszámolást három éven belül nem fejezte be, törlési kérelmet nem nyújt be
3. a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye.

Hogyan érinti a cég működését a kényszertörlés?

- a cég az eljárás során üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet,
- a cég képviselője a kényszertörlési eljárás alatt a hitelezői érdekek figyelembevételével járhat el, a cég vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot nem tehet,
- a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket, a cég nem dönthet átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról.

A kényszertörlést elrendelő Cégbíróság végzésben felhívás:

Akinek

- a) a céggel szemben követelése van,
 - b) a cég tulajdonában lévő eszköz van a birtokában, a cég vagyontárgyára tarthatna igényt,
 - c) bérkövetelése, vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van
- 40 napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

Cégbíróság vagyonfelmérést végez

- a közzététellel egyidejűleg a cégbíróság megkeresi a közhiteles nyilvántartást vezető szervezeteket, a nyilvántartás a cég vagyonára vonatkozó adatot tartalmaz-e.

Pl.: - gépjárműveket nyilvántartó hatóságot,

- az ingatlanügyi hatóságot,
- az ingó jelzálogjogi nyilvántartást vezető szervezetet,
- a bírósági végrehajtási ügyek központi nyilvántartását vezető végrehajtói kamarát.

- megkeresi a pénzforgalmi szolgáltatókat, befektetési vállalkozókat, árutőzsdei szolgáltatókat a cég vagyonára vonatkozó adatszolgáltatás teljesítése érdekében.

Vezető tisztségviselő feladata

- + A cégbíróság végzésének közzétételével egyidejűleg felhívja az elérhető vezető tisztségviselőt és tagokat a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó információk közzétételére.
- + A vezető tisztségviselő köteles záró adóbevallást készíteni, valamint tevékenységet lezáró beszámolót készíteni, majd azt letétbe helyezni és közzétenni.

Felhívás eredményétől függően, CB az alábbi intézkedéseket teszi:

1. Nincs bejelentett követelés, nincs vagyon, törli a céget a cégjegyzékből.
2. Ha 400.000 forintot el nem érő összértékű követelés bejelentésére került sor, azonban a cég vagyontalan vagy a vagyona nem éri el a 400 000 forintot, a cégbíróság a céget törli a cégjegyzékből és rendelkezik az eltiltásról.
3. A cégbíróság a kényszertörlési eljárást megszünteti, és kezdeményezi a cég ellen a felszámolási eljárás megindítását, ha
 - a) a céggel szemben bejelentett követelések összértéke eléri a 400 000 forintot, vagy
 - b) a céggel szemben követelés bejelentésére kerül sor, és a cég vagyona eléri a 400 000 forintot.
4. Ha a céggel szemben követelés bejelentésére nem került sor, azonban a cég fellelhető vagyonnal rendelkezik, a cégbíróság - eltiltás mellőzése mellett - törli a cégjegyzékből.
5. A cégbíróság megszünteti a kényszertörlési eljárást és kezdeményezi a felszámolási eljárás megindítását, ha a cég pénzkövetelés vagy pénzben kifejezhető követelés megtérítésére irányuló peres eljárásban felperesként vesz részt, feltéve hogy az eljárás a kényszertörlés elrendelését megelőzően indult. Követelés bejelentésére került sor, de nincs a cégnek vagyona, vagy van, de nem elegendő a felszámolás költségeire, törli a céget a cégjegyzékből. Vezető tisztségviselő ELTILTÁS!

VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐ ELTILTÁSA

Ctv. 9/C. § Kényszertörlés esetén cégbíróság eltiltja azt a személyt, aki a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző évben vezető tisztségviselő volt.

- + az eltiltott a Ctv.-ben meghat. ideig nem lehet cég vezető tisztségviselője,
- + eltiltást kell alkalmazni akkor is, ha a kényszertörlésből felszámolás lett
- + végzésben történik
- + a vezető tisztségviselőt a cégbíróság törli minden cég adatai közül, ahol mint vezető tisztségviselő szerepel, és az eltiltás tényét a cégjegyzékben feltünteti,
- + az eltiltott személyekre vonatkozó adatok nyilvánosak és ingyenes céginformációként lekérhetőek.

+ Ptk. 3:22. § (6) bek.

FELSZÁMOLÁSI ELJÁRÁS

Jogszámbály

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról (Cstv.)

Fogalma:

Olyan eljárás, amely a fizetéképtelen adós gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszüntetésére irányul oly módon, hogy a hitelezők a törvényben meghatározott kielégítést nyerjenek.

Ebben az eljárásban az adósnak kevesebb a vagyona, mint a hitelezői követelések összege.

A felszámolási eljárás megindítása

A felszámolási eljárás az adós fizetéképtelensége esetén

- hivatalból,
- az adós, a hitelező vagy a végelszámoló kérelmére vagy
- a cégbíróság értesítése alapján, ha a cégbíróság a gazdálkodó szervezet felszámolását kezdeményezte,
- a büntetőügyben eljáró bíróság értesítése alapján (ha a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság behajtása érdekében lefolytatott végrehajtás nem vezetett eredményre) folytatható le.

- jogi képviselő kötelező.

Hitelező kérelme

- A kérelemben meg kell nevezni:

- + az adós tartozásának jogcímét,
- + a lejárat (esedékesség) időpontját és
- + annak rövid ismertetését, hogy az adóst miért tartja fizetéképtelennek.

A kérelemben foglaltak bizonyítására a szükséges iratokat **az adós írásbeli felszólításának igazolását is - csatolni kell.**

- Akkor nyújtható be az adós felszámolása iránti kérelem, ha a követelés összege (kamatok és járulékok nélkül számítva) meghaladja a 200 000 forintot.

Adós írásbeli felszólítása

A fizetési felszólításnak tartalmaznia kell legalább a követelés jogcímét, összegét, megfizetésének határidejét. A fizetési felszólításban meg kell határozni azt a végső határidőt is, amelynek eredménytelen elteltét követően a hitelező meg kívánja indítani a felszámolási eljárást vagy egyéb jogi úton kívánja érvényesíteni a követelését.

Adós értesítése

Ha a felszámolási eljárás lefolytatását a hitelező kérte, és a bíróság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül nem utasította el, a bíróság a kérelem benyújtásáról - **a kérelem egy példányának megküldésével - haladéktalanul értesíti az adóst.**

Az adós köteles az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a bíróságnak nyilatkozni arról, hogy a kérelemben foglaltakat elismeri-e:

- + Ha az adós a kérelemben foglaltakat elismeri, egyidejűleg nyilatkoznia kell arról is, hogy kér-e a tartozás kiegyenlítésére haladékot.
- + Ha az adós a fenti határidőn belül a bíróságnak nem nyilatkozik, a fizetéképtelenség tényét vélelmezni kell.

A bíróság megvizsgálja az adós fizetéseképtelenségét.

A bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha

- a) az adós szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő 20 napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólításra sem teljesítette, vagy
- b) az adós a jogerős bírósági határozatban, fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki, vagy
- c) az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, vagy
- d) az adós a fizetési kötelezettségét csődeljárásban vagy felszámolási eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette, vagy
- e) a korábbi csődeljárást megszüntette
- f) az adós, illetve a végelszámoló által indított eljárásban az adós tartozásai meghaladják a vagyont, illetőleg az adós a tartozását (tartozásait) az esedékességkor nem tudta vagy előreláthatóan nem tudja kielégíteni, és a végelszámoló által indított eljárásban az adós gazdálkodó szervezet tagjai (tulajdonosai) felhívás ellenére sem nyilatkoznak arról, hogy kötelezettséget vállalnak a tartozások esedékességkor történő kifizetéséhez szükséges források biztosítására.

Ha az adós nem fizetéseképtelen, a bíróság az eljárást soron kívül megszünteti.

Adós felszámolásának elrendelése

- Ha az adós fizetéseképtelenségét állapítja meg, végzéssel elrendeli a felszámolást
- A felszámolás kezdő időpontja a felszámolást elrendelő jogerős végzés közzétételének napja.
- A bíróság elektronikus, véletlenszerű kiválasztás segítségével - a külön jogszabályban meghatározott eljárási szabályok szerint - haladéktalanul kirendeli a felszámoló szervezetet (a továbbiakban: felszámoló).

Felszámolóként az a gazdálkodó szervezet rendelhető ki, amely szerepel a felszámoló névjegyzékében.

A felszámolóként kirendelhetők körét a Kormány rendelettel állapítja meg.

A felszámoló az adós felszámolásának lefolytatására felszámolóbiztos jelöl ki.

- A felszámoló az adós gazdálkodó szervezet képviselőjeként jár el, ezt a jogkörét az általa kijelölt felszámolóbiztos útján látja el.
- A felszámoló jogkörét a felszámolóbiztos gyakorolja.

A felszámolás lefolytatása

- + Ha az adós felszámolását elrendelő végzés jogerőre emelkedett, a bíróság a jogerőre emelkedést követően haladéktalanul kirendeli a felszámolót, majd elrendeli a felszámolást elrendelő és a felszámolót kirendelő végzés kivonatának a Céglépcsőben való közzétételét.
- + A közzétételnek tartalmaznia kell:
- + a hitelezőknek [ideértve a zálogjogosultakat, és a 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti függő követelés jogosultjait is] szóló felhívást, hogy ismert követeléseiket - kivéve a felszámolási eljárást közvetlenül megelőző csődeljárásban [27. § (2) bekezdés e) pont] már bejelentett és nyilvántartásba vett követeléseket - a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 40 napon belül a felszámolónak jelentsék be;
- + a felszámoló nevét, székhelyét,

Hitelezői igények bejelentése

- + felszámolás közzétételétől számított 40 napon belül bejelentett követeléseket a felszámoló nyilvántartásba veszi+rangsorolja
- + felszámolás közzétételétől számított 40 napon túl, de 180 napon belül jelentettek be, a felszámoló nyilvántartásba veszi, és akkor elégíti ki, ha a rangsorban lévő tartozások kiegyenlítése után van rá vagyoni fedezet.
- + a 180 napos határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

Felszámoló főbb feladatai:

1. felméri a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét
2. felméri a hitelezői követelések nagyságát
3. nyitó felszámolási mérleget készít
4. megtervezi a gazdasági tevékenység befejezését, munkaerő leépítését
5. **hitelezők nyilvántartásba vétele**
6. **az adós által kötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondhatja**, vagy elállhat (bérleti, biztosítási, lízing szerződés). Munkaszerződés nem!
7. dönt a munkavállalók sorsáról,
8. gondoskodik adós vagyonának megóvásáról, környezeti terhek rendezéséről, megszüntetéséről.
9. adós követeléseit behajtja, igényeit érvényesíti,
10. közbenső mérleget készít 1 év után, minden évben (hitelezők első érdemi tájékozódása a követelés nagyságáról, vagyon nagyságáról)
 - adós vagyonának értékesítése, pályázat vagy árverés keretében, nyilvános felhívás Céglközlönyben, ajánlatok felbontása, árverés közjegyző jelenlétében, elektronikus árverés

Egyszerűsített felszámolás

- + adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy
- + a nyilvántartások, illetőleg a könyvvizetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan.
- + felszámoló kezdeményezi
- + bíróság végzéssel elrendeli a vagyonfelosztást és az adós megszüntetését.

A felszámolási eljárás befejezése

- + A felszámoló a felszámolás befejezésekor felszámolási zárómérleget, záró adóbevallást, zárójelentést és vagyonfelosztási javaslatot készít, megküldi a bíróságnak, az adóhatóságnak, valamint intézkedik a gazdálkodó szervezet iratanyagának az elhelyezéséről.
- + A felszámolás kezdő időpontjától számított két év elteltével a felszámolási zárómérleg elkészítése kötelező, kivéve, ha az adós ellen folyó per hitelezője pernyertessége esetében - a hitelezőnek a kielégítési sorrendben elfoglalt helyére tekintettel - mód van a hitelező követelésének legalább részbeni kielégítésére.
- + A felszámolási zárómérleggel és a vagyonfelosztási javaslattal szemben hitelezők kifogással élhetnek.
- + A Cstv. meghatározza a hitelezői követelések kielégítésének sorrendjét, rangsor.
- + A bíróság a felszámolási zárómérleg és a vagyonfelosztási javaslat alapján végzéssel határoz a költségek viseléséről, a felszámoló díjazásáról, a hitelezők követelésének kielégítéséről, a pénzforgalmi számlák megszüntetéséről, dönt a felszámolás befejezéséről és az adós megszüntetéséről.

2021. évi LXIV. törvény a szerkezetátalakításról

Hatálybalépés: 2022. július 1-jét követően lesz indítható.

Cél: segítséget nyújt a vállalkozások részére a pénzügyi nehézség megfelelő kezeléséhez, felszámolás elkerüléséhez.

Szerkezetátalakítás

- 6. § (1) Az adós a fizetéseképtelenné válás valószínűsége esetén szerkezetátalakítást határozhat el.

A szerkezetátalakítás célja:

- az adós egyes hitelezőivel vagy valamennyi hitelezőjével
- szerkezetátalakítási tervet fogadjon el és hajtson végre, amellyel megelőzhető az adós jövőbeli fizetéseképtelensége, illetve biztosítható a működőképessége.

Eljárás megindítása

22. § (1) Adós legfőbb szerve határoz

- ezt követő 5 napon belül köteles kérni a szerkezetátalakítási eljárás megindítását,
- a bíróság a szerkezetátalakítási eljárást 15 munkanapon belül megindítja
- kezdő napja az adós kérelmében megjelölt nap.

Adós + kérelme

adós a szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelmével együtt

- szerkezetátalakítási szakértő kijelölését, illetve
- moratórium elrendelését is kérelmezheti (csak adós kérheti).

Bíróság dönt:

Szerkezetátalakítási szakértő kirendeléséről, felszámoló névjegyzékébe bejegyzett, vagy hatósági nyilvántartásban szereplő állami felszámoló szervezet.

- a szerkezetátalakítási szakértő kirendelését a hitelezők is kérhetik

Feladata: adós tevékenységének kontrollálása, segítése a szerkezetátalakítási terv elkészítésében, a hitelezőkkel történő megállapodásban.

Moratórium

A moratórium általános vagy korlátozott lehet.

36. § (1) általános moratórium minden hitelezőre kiterjed.

A korlátozott moratórium az adós által meghatározott érintett hitelezőkre terjed ki.

A moratórium célja, hogy az adós fizetési haladékokat kapjon, annak érdekében, hogy előkészítse a hitelezőkkel történő megállapodást, gazdasági helyzetének rendezését.

A moratórium alatt egyedi végrehajtási intézkedések nem fogantatosíthatók

- tv.-által meghat. kifizetések szüneteltethetők, nem kell az adósnak ezeket rendeznie
- felszámolás nem indítható
- az adóssal kötött szerződések nem szüntethetők meg
- adós nem kötbérezhető emiatt

Moratórium időtartama

Kérelemben meghatározott tartam, de legfeljebb 4 hónap

Meghosszabbítható, új moratórium is kérhető, de együttesen számítva sem haladhatja meg a 12 hónapot.

Hitelezők

40. § (1) Az adós nyilvántartásba veszi, és **hitelezői osztályokba sorolja** az érintett hitelezők általa ismert követeléseit.

Nem tekinthető hitelezőnek: kártérítési igények jogosultja, munkavállaló munkabér igénye
Hitelezőknek szavazati joga van: 100 000 Ft-onként egy egész szavazat illeti meg, töredékszavazat nincs. Az 50 000 Ft-ot meghaladó, de 100 000 Ft-ot el nem érő hitelezői követelést is egy egész szavazatnak kell tekinteni.

Szerkezetátalakítási terv

45. § (1) A szerkezetátalakítási tervet írásba kell foglalni, tv-i kötelező tartalmi elemek.
Hitelezői osztályok, az azonos hitelezői osztályba tartozó érintett hitelezők tekintetében az egyenlő elbánás elvét biztosítani kell.

A szerkezetátalakítási terv nem irányulhat kizárólag az adóssal szemben fennálló hitelezői követelések részbeni vagy teljes elengedésére.

Lehetséges: követelések teljesítésének átütemezése, tulajdonszerzésre való cseréje, kamatok, kötbérek elengedése, részbeni elengedése, stb.

Hitelezői ülés, tárgyalás a hitelezőkkel

49. § (1) adós ügyvezetése szerkezetátalakítási hitelezői ülést hív össze.

az ülésen a szerkezetátalakítási terv tárgyalására vagy elfogadására kerülhet sor, több ülés is tartható

meg kell küldeni szerkezetátalakítási tervet

Az adós a szerkezetátalakítási tervet az érintett hitelezőkkel egyeztetni és a tárgyalások lezárását követően a szerkezetátalakítási tervet a szavazati joggal rendelkező érintett hitelezők számára határozathozatalra bocsátja.

Szerkezetátalakítási terv elfogadása

52. § (1) A szerkezetátalakítási terv elfogadásában az adós, valamint a szavazati joggal rendelkező érintett hitelezők vesznek részt.

(2) A szerkezetátalakítási terv akkor minősül elfogadottnak, ha az minden hitelezői osztályban megkapja a hitelező osztályba tartozó, összes érintett hitelező számszerű többségének támogatását, és többségi szavazatát.

Bírósági jóváhagyás

54. § (1) Az adós az elfogadott szerkezetátalakítási tervet jóváhagyásra benyújtja a bírósághoz.

(2) Ha az adós az elfogadott szerkezetátalakítási terv bírósági jóváhagyásának kérelmezését elmulasztja, vagy a jóváhagyást a bíróság jogerősen megtagadja, az elfogadott szerkezetátalakítási tervhez e törvény rendelkezései alapján joghatás nem fűződik

Sikertelenség

Ha sikertelenül zárul a szerkezetátalakítás, mert nincs a felek által elfogadott, bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási terv, az adóست védő moratórium ugyan megszűnik, de önmagában ez nem lehet indok és jogalap arra, hogy a bíróság a szerkezetátalakítás sikertelensége miatt megállapítsa az adós fizetési képtelenségét.